

“ ...

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 16. maddesinde idari dava dosyalarının nasıl tekemmül edeceği düzenlenmiş olup, maddede dava dilekçelerinin ve eklerinin birer örneğinin davalıya, davalının vereceği savunmanın davacıya tebliğ olunacağı; davacının ikinci dilekçesinin davalıya, davalının vereceği ikinci savunmanın da davacıya tebliğ edileceği belirtilerek, dava dosyalarının tekemmül süreçleri izah edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38. maddesinin (c) bendinde “Belediyeyi Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.” belediye başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Gerek 5393 sayılı Kanun'da gerekse 2577 sayılı Kanun'da 5393 sayılı Kanun'un 23. maddesinin 3. fıkrası uyarınca açılacak davalarda savunmanın nasıl yapılacağı, dosya tekemmülünün hangi usul dahilinde gerçekleştirileceği konularında herhangi bir düzenleme de bulunmadığına göre, belediye aleyhine açılan her türlü davada ve dolayısıyla 5393 sayılı Kanun'un 23. maddesinin 3. fıkrası uyarınca belediye başkanının vekili tarafından belediye başkanı adına Belediyeye karşı açılan iş bu davada, 5393 sayılı Kanun'un 38. maddesinin (c) bendi uyarınca savunmayı da belediye başkanının veya vekilinin yapması gerekmekte olup, bu durum, davacı ve davalı sıfatının birleşmesi sonucunu doğurmaktadır.

Burada belirtmek gerekir ki, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye başkanının kendisinin, birinci ve ikinci derecedeki kan ve kayın hısımlarının ve evlatlıklarının, belediye ile ihtilâflı olduğu durumlarda dava açılması ve bu davada belediyenin temsili, meclis birinci başkan vekili, bulunmadığı takdirde ikinci başkan vekili veya bunların yetkilendireceği kişiler tarafından yerine getirilir.” şeklindeki 43. maddesi belediye başkanına veya belediye başkanıyla yakınlığı bulunan bazı kişilere karşı Belediyenin açacağı davalarda “davacı taraf” olarak belediyeyi kimin temsil edeceğine ilişkin olup, Belediyenin davalı olduğu davalarda belediye başkanının aynı Kanun'un 38/c maddesinden kaynaklanan temsil görev ve yetkisi ile ilgili değildir. Bu sebeple, iş bu davada savunma yapma ve ara karara cevap verme veya gerektiğinde istinaf ve/veya temyiz yoluna başvurma gibi konulardaki yetki de; diğer bir deyişle, davalı sıfatıyla yargılama usulüne ilişkin iş ve işlem yapma yetkisi de Kanunun 38/c maddesi uyarınca belediye başkanındadır.

Nitekim, 43. maddenin Türkiye Büyük Millet Meclisinin <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss944m.htm> şeklindeki resmi internet adresinden tespit edilen “Madde ile belediye başkanı ve yakınlarının, belediye ile ihtilâflı olduğu durumlarda, belediye adına başkana karşı dava açılması ve bu davada belediyenin temsil edilmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Anayasa Mahkemesince iptal edilen 5272 sayılı Belediye Kanunu'ndan önce yürürlükte olan 1580 sayılı Kanunun önemli bir eksiği olan belediyenin kendi başkanına veya yakınlarına karşı temsili konusundaki belirsizlik ve bunun neden olduğu sakıncalar ortadan kaldırılmaktadır.” şeklindeki gerekçesi de bu yöndedir.

Bu itibarla, 5393 sayılı Kanun'un 23. maddesinin 3. fıkrası kapsamında açılan davalarda savunmanın nasıl yapılacağı, dosya tekemmülünün hangi usul dahilinde gerçekleştirileceği gibi yargılama usulüne dair konularda herhangi bir özel düzenleme içermeyeceği

mesi, başka bir mevzuat hükmünün de buna ilişkin özel bir düzenleme getirmemesi sebebiyle, davacı ve davalı sıfatının birleşmesi sonucunu doğuran iş bu itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen Hukuk Devleti ilkesine aykırı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

V- KARAR

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olması sebebiyle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 23. maddesinin "Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir." şeklindeki 3. fıkrasının iptali istemiyle Anayasa'nın 152/1. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına; dava dosyasının ve dosyada bulunan tüm belgelerin onaylı suretlerinin iş bu karar aslı ile birlikte Anayasa Mahkemesine gönderilmesine; iş bu karar aslı ile dosya suretinin yüksek mahkemeye tebliğinden itibaren beş ay beklenilmesine, beş ay içinde netice gelmezse mevcut mevzuata göre dosyanın karara bağlanmasına; iş bu kararın onaylı birer örneğinin bilgi amacıyla Hayrabolu Belediye Başkanlığı'na tebliğine, 30/01/2020 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi."